

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогіки та психології
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Н. І. Василькова

2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО
З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ
(ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ, ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС)**

Ступінь бакалавр

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

2017-2018 навчальний рік

Розробники: Ревенко Наталя Валеріївна, доцент кафедри музичного мистецтва,
кандидат мистецтвознавства, доцент HR (Ревенко Н.В.), Мосін Дмитро Іванович,
викладач кафедри музичного мистецтва DM (Мосін Д.І.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичного мистецтва
Протокол № 1 від «28» 08 2017 р.
Завідувач кафедри OL (Стріхар О.І.)
«28» 08 2017 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 11	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
	014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Ступінь бакалавра	1-й	1-й
Загальна кількість годин - 330		Семестр	
		1	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 5		Лекції	
		10	10
		Практичні, семінарські	
		42	32
	Індивідуальні		
	8	8	
	Самостійна робота		
120	100		
Вид контролю:			
	екзамен	екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання 1 семестр – 360 год.: 60 год. – аудиторні заняття, 120 год. – самостійна робота (30% / 70%); для денної форми навчання 2 семестр – 150 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (30% / 70%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – виховання широко освічених фахівців, які здатні вільно використовувати музичний інструмент (фортепіано, баян, акордеон, гітара) при проведенні уроку та позакласної музично-виховної роботи в загальноосвітній школі, здібні розкрити художній зміст музичних творів, мають необхідний досвід самостійної роботи з педагогічним та концертним репертуаром і готові до практично-виконавської та педагогічної діяльності; розвиток інструментально-виконавських умінь студентів та вдосконалення навичок оркестрової (ансамблевої) гри; підготовка студентів до організації та здійснення оркестрової діяльності з учнями ЗЗСО в умовах позакласної й позашкільної роботи.

Завдання дисципліни:

Основний музичний інструмент:

- розвиток у студентів комплексу музично-творчих та музично-виконавських здібностей, формування музично-педагогічної майстерності;
- засвоєння студентами найбільш типових рис музики різних епох, стилів, художніх напрямків та національних шкіл;
- підготовка за допомогою музичного інструмента (фортепіано, баян, акордеон, гітара) музично-виховних та музично-освітніх заходів (тематичних концертів, музичних бесід, літературно-музичних композицій, лекторіїв дитячої філармонії);
- навчання студентів перекладанню фрагментів симфонічної, оперної, балетної музики для фортепіано, підбиранню на слух музичних мелодій з акомпанементом;
- формування у студентів навичок самостійної роботи над музичними творами.

Оркестровий клас:

- формування у студентів професійних умінь та навичок гри в оркестрі; виховання навичок колективного виконавства;
- ознайомлення з будовою, способами звуковидобування, технікою гри, виконавськими функціями та різновидами інструментів, що входять до складу оркестру (ансамблю);
- оволодіння навичками гри на одному або кількох музичних інструментах;
- ознайомлення студентів зі специфікою оркестрового (ансамблевого) музикування;
- опанування студентами репертуаром для роботи з дитячими шкільними народно-інструментальними колективами;
- опанування студентами навичок оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення кращих зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- формування у студентів інтересу, потребу та установку на музично-педагогічну діяльність керівника шкільного оркестру;
- формування психолого-педагогічних та спеціальних умінь, які складають основу професійно-методичного досвіду роботи керівника шкільного оркестру;
- виховання почуття відповідальності за якість опанування оркестровими (ансамблевими) партіями, навичок самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій, творчої ініціативи студентів;
- формування та розвиток музично-пізнавальних здібностей, музичного смаку, емоційно-ціннісного ставлення до музики, культурних надбань свого народу та мистецтва в цілому.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями**:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 2. Здатність до розуміння сутнісних особливостей предметної області та оперування професійною термінологією у галузі музичного мистецтва.

ФК 5. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчальних предметів музичне мистецтво/ мистецтво, структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності.

ФК 6. Виявлення музикальності, виконавських (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційних, артистичних умінь учителя музичного мистецтва.

ФК 9. Здатність до художньої інтерпретації інструментальних та вокальних музичних творів на належному виконавському рівні.

ФК 11. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку, зокрема обміну професійним досвідом.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знає музичну термінологію, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру музикознавчих наук.

ПРН 6. Інтегрує складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

ПРН 8. Виявляє здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності.

ПРН 18. Розуміє значущість культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 19. Здатний вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

3. Програма навчальної дисципліни

Основний музичний інструмент:

Кредит 1.

Тема 1. Розвиток технічних навичок гри на фортепіано (баяні, акордеоні, гітарі).

Група А. Гра: 5 п'єс - ескізно. *Група В і С.* Гама дієзні (до 4-х знаків), акорди, арпеджіо, Д7, ум. VII, хроматична гама.

Група А. Вступний коментар до вивчення дисципліни «Інструментальна майстерність вчителя музичного мистецтва». Знайомство з нотною грамотою. Знайомство з нотною грамотою. Оволодіння прийомами гри non legato, legato, staccato. Вивчення одноголосних мелодій, що виконуються позачергово кожною рукою. Освоєння двохелементної тканини при одночасній грі двома руками. Освоєння навичок читання з аркуша. Розбір та вивчення п'єс з елементами підголоскової та імітаційної поліфонії (3-4 п'єси). Розбір та вивчення п'єс кантиленного характеру (3-4 п'єси).

Групи В і С: Вступний коментар до вивчення дисципліни «Інструментальне виконавство з мет. викладання». Гама G, D, A, E (прямий рух, обернення, хроматична). Акорди, арпеджіо, Д7, ум. VII. Гама e, h, fis, cis (прямий рух, обернення, хроматична). Акорди, арпеджіо, Д7, ум. VII.

Тема 2. Художньо-інструктивний репертуар.

Група А. Гра: 5 п'єс - напам'ять. *Група В і С:* 1 етюд - напам'ять, 1 етюд – ескізно.

Група А. Розбір та вивчення п'єс рухливого характеру (3-4 п'єси). Оволодіння технічними навичками. Вивчення п'єс напам'ять.

Групи В і С: Вивчення етюду №1, №2: аплікатура, штрихи, динаміка.

Тема 3. Репертуар з програми «Слухання музики».

Групи А, В, С: виконання 2-х п'єс по слуханню музики в школі напам'ять.

Знайомство з нотними текстами п'єс шкільного репертуару. Художньо-педагогічний аналіз творів. Робота над штрихами, аплікатурою, педалізацією, динамікою у п'єсах шкільного репертуару. Вивчення нотних текстів п'єс напам'ять. Робота над створенням художнього образу у п'єсах.

Групи В і С: Знайомство з нотними текстами п'єс шкільного репертуару Художньо-педагогічний аналіз творів. Робота над штрихами, аплікатурою, педалізацією, динамікою у п'єсах шкільного репертуару. Вивчення нотних текстів п'єс напам'ять. Робота над створенням художнього образу у п'єсах.

Тема 4. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.

Групи А, В, С: Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.

Кредит 2.

Тема 5. Художній репертуар.

Група А. Підгрупа А1: поліфонія. *Підгрупа А2:* 3-4 п'єси. *Група В і С:* поліфонія.

Група А, підгрупа А1: Знайомство з фактурою поліфонічного твору. Робота над партією кожної руки окремо. Створення художньо-виконавського плану поліфонічного твору. Вивчення поліфонічного твору напам'ять.

Група А, підгрупа А2: Розбір та вивчення п'єс поліфонічного характеру (3-4 п'єси).

Групи В і С: Знайомство з фактурою поліфонічного твору. Структура та інтонаційні особливості теми, її розвиток у поліфонічному творі; робота по голосах, над партіями кожної руки окремо Робота над аплікатурою, штрихами, динамікою, педалізацією у п'єсі. Створення художньо-виконавського плану поліфонічного твору.

Тема 6. Художній репертуар.

Група А. Підгрупа А1: п'єса. *Підгрупа А2:* 3-4 п'єси. *Групи В і С:* П'єса малої або середньої форми.

Група А, підгрупа А1: Розбір п'єси малої форми: аплікатура, штрихи. Робота над динамікою у п'єсі, створення художнього образу. Вивчення п'єси напам'ять.

Група А, підгрупа А2: Розбір та вивчення п'єс рухливого характеру (3-4 п'єси). Розбір та вивчення п'єс кантиленного характеру (3-4 п'єси).

Групи В і С: Розбір п'єси малої або середньої форми. Робота над аплікатурою, штрихами, динамікою, педалізацією у п'єсі. Вивчення п'єси, поліфонічного твору на пам'ять.

Оркестровий клас:

Кредит 3. Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру.

Тема 7. Розвиток технічних навичок.

Тема 8. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.

Тема 9. Оволодіння технікою читання нот з аркуша.

Кредит 4. Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності).

Тема 10. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.

Тема 11. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.

Кредит 5. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів

Тема 12. Вивчення класичних творів вітчизняних композиторів.

Тема 13. Вивчення класичних творів зарубіжних композиторів.

Кредит 6. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів

Тема 14. Оволодіння технікою читання нот з аркуша.

Тема 15. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.

Основний музичний інструмент:

Кредит 7.

Тема 16. Діагностичний зріз отриманих за I семестр професійних навичок. Написання анотації до самостійно розученого твору.

Групи А, В, С: Самостійне вивчення п'єси кантиленного або віртуозного характеру. Написання анотації до п'єси.

Тема 17. Інструктивний репертуар. Гама дієзні до 7-ми знаків, акорди, арпеджіо, хроматична гама.

Групи А, В, С: Гама H, Fis, Cis (в прямому русі, в оберненні, хроматична) /Вивчення окремими руками мажорних гам (2-3 гама за вибором педагога) у прямому русі- для групи А/. Гама gis, dis, ais (в прямому русі, в оберненні, хроматична) /Вивчення двома руками мажорних гам (2-3 гама за вибором педагога) у прямому русі-для групи А/. Акорди, арпеджіо, Д7, ум.VII у мажорних гамах. Акорди, арпеджіо, Д7, ум.VII у мінорних гамах. /Гра акордів на три звуки окремими руками. Гра акордів на три звуки двома руками – для групи А/.

Тема 18. Художньо-інструктивний репертуар. 1 етюд – напам'ять, 1 етюд – ескізно.

Групи А, В, С: Вивчення етюду №1: аплікатура, штрихи. Вивчення етюду №2: аплікатура, штрихи. Робота над динамічними планами обох етюдів. Вивчення етюдів напам'ять.

Тема 19. Шкільний репертуар з програми «Слухання музики»: виконання 2-х п'єс напам'ять.

Групи А, В, С: Знайомство з нотними текстами п'єс шкільного репертуару. Художньо-педагогічний аналіз творів. Робота над штрихами, аплікатурою, педалізацією, динамікою у п'єсах шкільного репертуару. Вивчення нотних текстів п'єс напам'ять. Робота над створенням художнього образу у п'єсах.

Тема 20. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару

Групи А, В, С: Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару

Кредит 8.

Тема 21. Художній репертуар. Твір великої форми напам'ять

Групи А, В, С: Характеристика твору великої форми (соната, варіації). Робота над нотним текстом твору великої форми: штрихи, аплікатура. Робота над кожною партією в експозиції (г.п., св.п., п.п., закл.п.). Робота над розробкою, репризою у творі великої форми. Створення художньо-виконавського плану твору великої форми. Вивчення напам'ять твору великої форми.

Тема 22. Художній репертуар. П'єса малої або середньої форми напам'ять

Групи А, В, С: Розбір п'єси малої або середньої форми. Робота над аплікатурою, штрихами, динамікою, педалізацією у п'єсі. Робота над створенням художнього образу у п'єсі. Вивчення п'єси напам'ять.

Оркестровий клас:

Кредит 9. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів

Тема 23. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.

Тема 24. Вивчення оригінального твору, обробки.

Кредит 10. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів

Тема 25. Вивчення твору багаточастинної форми (сюїта) для оркестру народних інструментів

Тема 26. Вивчення твору багаточастинної форми (рондо) для оркестру народних інструментів

Кредит 11. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів

Тема 27. Вивчення твору багаточастинної форми (увертюра) для оркестру народних інструментів

Тема 28. Вивчення твору багаточастинної форми (симфонія або її частина) для оркестру народних інструментів

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар						
Тема 1. Розвиток технічних навичок гри на фортепіано (баяні, акордеоні, гітарі). <i>Група А.</i> Гра: 5 п'єс - ескізно. <i>Група В і С.</i> Гами дієзні (до 4-х знаків), акорди, арпеджіо, Д7, ум.VII, хроматична гама.	8	2			1	5
Тема 2. Художньо-інструктивний репертуар. <i>Група А.</i> Гра: 5 п'єс - напам'ять. <i>Група В і С:</i> 1 етюд - напам'ять, 1 етюд – ескізно.	8	2			1	5
Тема 3. Репертуар з програми «Слухання музики». <i>Групи А, В, С:</i> виконання 2-х п'єс по слуханню музики в школі напам'ять.	6				1	5
Тема 4. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	8	2			1	5
Усього за 1 кредит:	30	6			4	20
Кредит 2. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар						
Тема 5. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1:</i> поліфонія. <i>Підгрупа А2:</i> 3-4 п'єси. <i>Група В і С:</i> поліфонія.	16	2			2	12
Тема 6. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1:</i> п'єса. <i>Підгрупа А2:</i> 3-4 п'єси. <i>Групи В і С:</i> П'єса малої або середньої форми.	14	2			2	10
Усього за 2 кредит:	30	4			4	22
Кредит 3. Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру						
Тема 7. Розвиток технічних навичок.	8		2			6
Тема 8. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	11		4			7
Тема 9. Оволодіння технікою читання нот з аркуша.	11		4			7
Усього за 3 кредит:	30		10			20
Кредит 4. Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності)						
Тема 10. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	14		4			10
Тема 11. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.	16		6			10
Усього за 4 кредит:	30		10			20
Кредит 5. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів						

Тема 12. Вивчення класичних творів вітчизняних композиторів.	14		6			8
Тема 13. Вивчення класичних творів зарубіжних композиторів.	16		6			10
Усього за 5 кредит:	30		12			18
Кредит 6. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів						
Тема 14. Оволодіння технікою читання нот з аркуша	14		4			10
Тема 15. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	16		6			10
Усього за 6 кредит:	30		10			20
Усього за 1 семестр:	180	10	42		8	120
Кредит 7. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар						
Тема 16. Діагностичний зріз отриманих за I семестр професійних навичок. Написання анотації до самостійно розученого твору.	7				1	6
Тема 17. Інструктивний репертуар. Гами дієзні до 7-ми знаків, акорди, арпеджіо, хроматична гама.	7	2			1	4
Тема 18. Художньо-інструктивний репертуар. 1 етюд – напам'ять, 1 етюд – ескізно.	6	2			1	3
Тема 19. Шкільний репертуар з програми «Слухання музики»: виконання 2-х п'єс напам'ять.	6	2			1	3
Тема 20. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	4				1	3
Усього за 7 кредит:	30	6			5	19
Кредит 8. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар						
Тема 21. Художній репертуар. Твір великої форми напам'ять	15	2			2	11
Тема 22. Художній репертуар. П'єса малої або середньої форми напам'ять	15	2			1	12
Усього за 8 кредит:	30	4			3	23
Кредит 9. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів						
Тема 23. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	14		4			10
Тема 24. Вивчення оригінального твору, обробки.	16		6			10
Усього за 9 кредит:	30		10			20
Кредит 10. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів						
Тема 25. Вивчення твору багаточастинної форми (сюїта) для оркестру народних інструментів	16		6			10
Тема 26. Вивчення твору багаточастинної форми (рондо) для оркестру народних інструментів	14		4			10
Усього за 10 кредит:	30		10			20
Кредит 11. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів						
Тема 27. Вивчення твору багаточастинної форми (увертюра) для оркестру народних інструментів	14		6			8

Тема 28. Вивчення твору багаточастинної форми (симфонія або її частина) для оркестру народних інструментів	16		6			10
Усього за 11 кредит:	30		12			18
Усього за 2 семестр:	150	10	32		8	100
Разом за рік	330	20	74		16	220

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
1.	Тема 1. Розвиток технічних навичок гри на фортепіано (баяні, акордеоні, гітарі). <i>Група А.</i> Гра: 5 п'ес - ескізно. <i>Група В і С.</i> Гами дієзні (до 4-х знаків), акорди, арпеджіо, Д7, ум. VII, хроматична гама.	2
2.	Тема 2. Художньо-інструктивний репертуар. <i>Група А.</i> Гра: 5 п'ес - напам'ять. <i>Група В і С:</i> 1 етюд - напам'ять, 1 етюд – ескізно.	2
3.	Тема 3. Репертуар з програми «Слухання музики». <i>Групи А, В, С:</i> виконання 2-х п'ес по слуханню музики в школі напам'ять.	
4.	Тема 4. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	2
Кредит 2. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
5.	Тема 5. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1:</i> поліфонія. <i>Підгрупа А2:</i> 3-4 п'еси. <i>Група В і С:</i> поліфонія.	2
6.	Тема 6. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1:</i> п'еса. <i>Підгрупа А2:</i> 3-4 п'еси. <i>Групи В і С:</i> П'еса малої або середньої форми.	2
Усього за 1 семестр:		10
Кредит 7. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
7.	Тема 16. Діагностичний зріз отриманих за I семестр професійних навичок. Написання анотації до самостійно розученого твору.	
8.	Тема 17. Інструктивний репертуар. Гами дієзні до 7-ми знаків, акорди, арпеджіо, хроматична гама.	2
9.	Тема 18. Художньо-інструктивний репертуар. 1 етюд – напам'ять, 1 етюд – ескізно.	2
10.	Тема 19. Шкільний репертуар з програми «Слухання музики»: виконання 2-х п'ес напам'ять.	2
11.	Тема 20. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	
Кредит 8. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
12.	Тема 21. Художній репертуар. Твір великої форми напам'ять	2
13.	Тема 22. Художній репертуар. П'еса малої або середньої форми напам'ять	2
Усього за 2 семестр:		10
Усього за рік:		20

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 3. Вивчення та виконання вправ, нескладних п'ес у складі оркестру		
1.	Тема 7. Розвиток технічних навичок	2
2.	Тема 8. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	4

3.	Тема 9. Оволодіння технікою читання нот з аркуша.	4
Кредит 4. Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності)		
4.	Тема 10. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	4
5.	Тема 11. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.	6
Кредит 5. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів		
6.	Тема 12. Вивчення класичних творів вітчизняних композиторів.	6
7.	Тема 13. Вивчення класичних творів зарубіжних композиторів.	6
Кредит 6. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів		
8.	Тема 14. Оволодіння технікою читання нот з аркуша	4
9.	Тема 15. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	6
Усього:		42
Кредит 9. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів		
10.	Тема 23. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	4
11.	Тема 24. Вивчення оригінального твору, обробки.	6
Кредит 10. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів		
12.	Тема 25. Вивчення твору багаточастинної форми (сюїта) для оркестру народних інструментів	6
13.	Тема 26. Вивчення твору багаточастинної форми (рондо) для оркестру народних інструментів	4
Кредит 11. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів		
14.	Тема 27. Вивчення твору багаточастинної форми (увертюра) для оркестру народних інструментів	6
15.	Тема 28. Вивчення твору багаточастинної форми (симфонія або її частина) для оркестру народних інструментів	6
Усього:		32

7. Лабораторні заняття

Робочим планом не передбачено

8. Самостійна робота Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
1.	Тема 1. Розвиток технічних навичок гри на фортепіано (баяні, акордеоні, гітарі). <i>Група А.</i> Гра: 5 п'єс - ескізно. <i>Група В і С.</i> Гами дієзні (до 4-х знаків), акорди, арпеджіо, Д7, ум. VII, хроматична гама.	5
2.	Тема 2. Художньо-інструктивний репертуар. <i>Група А.</i> Гра: 5 п'єс - напам'ять. <i>Група В і С:</i> 1 етюд - напам'ять, 1 етюд – ескізно.	5
3.	Тема 3. Репертуар з програми «Слухання музики». <i>Групи А, В, С:</i> виконання 2-х п'єс по слуханню музики в школі напам'ять.	5
4.	Тема 4. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	5
Кредит 2. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар		
5.	Тема 5. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1:</i> поліфонія. <i>Підгрупа</i>	12

	<i>A2: 3-4 п'єси. Група В і С: поліфонія.</i>	
6.	Тема 6. Художній репертуар. <i>Група А. Підгрупа А1: п'єса. Підгрупа А2: 3-4 п'єси. Групи В і С: П'єса малої або середньої форми.</i>	10
	Кредит 3. Вивчення та виконання вправ, нескладних п'єс у складі оркестру	
7.	Тема 7. Розвиток технічних навичок	6
8.	Тема 8. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	7
9.	Тема 9. Оволодіння технікою читання нот з аркуша.	7
	Кредит 4. Вивчення та виконання різножанрових музичних творів (низький рівень складності)	
10.	Тема 10. Вивчення та виконання музичних творів різних жанрів.	10
11.	Тема 11. Вивчення та виконання музичних творів українських авторів.	10
	Кредит 5. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів	
12.	Тема 12. Вивчення класичних творів вітчизняних композиторів.	8
13.	Тема 13. Вивчення класичних творів зарубіжних композиторів.	10
	Кредит 6. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів	
14.	Тема 14. Оволодіння технікою читання нот з аркуша	10
15.	Тема 15. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	10
	Усього за 1 семестр:	120
	Кредит 7. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар	
16.	Тема 16. Діагностичний зріз отриманих за I семестр професійних навичок. Написання анотації до самостійно розученого твору.	6
17.	Тема 17. Інструктивний репертуар. Гами дієзні до 7-ми знаків, акорди, арпеджіо, хроматична гама.	4
18.	Тема 18. Художньо-інструктивний репертуар. 1 етюд – напам'ять, 1 етюд – ескізно.	3
19.	Тема 19. Шкільний репертуар з програми «Слухання музики»: виконання 2-х п'єс напам'ять.	3
20.	Тема 20. Художньо-педагогічний аналіз творів із шкільного репертуару.	3
	Кредит 8. Інструктивний, художньо-інструктивний, шкільний, художній репертуар	
21.	Тема 21. Художній репертуар. Твір великої форми напам'ять	11
22.	Тема 22. Художній репертуар. П'єса малої або середньої форми напам'ять	12
	Кредит 9. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів	
23.	Тема 23. Вивчення оригінального твору естрадно-джазової композиції.	10
24.	Тема 24. Вивчення оригінального твору, обробки.	10
	Кредит 10. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів	
25.	Тема 25. Вивчення твору багаточастинної форми (сюїта) для оркестру народних інструментів	10
26.	Тема 26. Вивчення твору багаточастинної форми (рондо) для оркестру народних інструментів	10
	Кредит 11. Колективне професійно-художнє виконання оркестрових творів	
27.	Тема 27. Вивчення твору багаточастинної форми (увертюра) для оркестру народних інструментів	8
28.	Тема 28. Вивчення твору багаточастинної форми (симфонія або її	10

	частина) для оркестру народних інструментів	
		Усього за 2 семестр: 100
		Усього за рік: 220

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Основний музичний інструмент:

Орієнтований план анотації до самостійно розученого твору

1. Відомості про композитора, стильові особливості його музичної мови, епоху створення а також факти, пов'язані з написанням твору (якщо твір народний – визначити жанрові ознаки, роль і місце твору у музичній культурі народу).
2. Виявлення образного змісту музичного твору.
3. Музично-теоретичний розбір: форма, ладотональний план, метроритмічні особливості.
4. Виконавський план твору: драматургія, темп, динаміка, штрихи, агогіка, словесні пояснення /вказівки/ (композитора або редактора)
5. Виявлення труднощів (художньо-технічних), що виникли при розучуванні даного твору. Шляхи їх подолання.
6. Визначення виховної ролі твору для шкільної аудиторії у ЗОШ.

Оркестровий клас:

1. Аплікатурна орієнтація (відчуття інтервальної відповідності між ладами (клавішами), вироблення орієнтувально-контактних зв'язків на основі збереження пальця над грифом (клавішею), координація аплікатурно-слухових зв'язків під час звуковидобування).
2. Динамічна зміна звука, що зв'язана з різноманітною його атакою при виконанні динамічних контрастів, акцентів, штрихів, філіруванні тощо.
3. Основні прийоми гри на струнних народних інструментах (удар, перемінний удар, щипок, тремоло).
4. Оволодіння методикою детального всебічного опрацювання ігрових рухів: їх точності, раціональності, гнучкості, легкості, рухливості, добору раціональної аплікатури з використанням вправ.
5. Почергова зміна штрихів на легато, стакато, нон легато у контрастній динамічній шкалі з використанням різноманітних прийомів звуковидобування.
6. Демонстрування основних умінь ескізного читання з листа (охоплення та вираження єдності музичної думки, передбачення музичного розвитку, збереження стилю, сприйняття нотного тексту осмисленими структурними формами.

10. Методи навчання

При проходженні дисципліни «Інструментальне виконавство з методикою викладання» застосовуються наступні методи навчання: наочно-інформаційні, практично-пошукові, практично-евристичні, комплексні, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного виконання, дослідницький, методи навчання довільного музичного відтворення.

11. Методи контролю

- перевірка за виконанням індивідуальних та самостійних завдань до кожного кредиту: ректорські контрольні роботи, проведення тестових завдань, академічний концерт, контрольний урок, конкурс (кафедральний), академічний концерт;
- проведення підсумкового контролю після вивчення матеріалу: іспит.

Стартовий контроль застосовується для перевірки вихідного рівня знань і навичок студента перед початком викладання навчальної дисципліни. Стартовий контроль з курсу «Інструментальне виконавство з методикою викладання» проводиться на першому занятті

і поділяється на теоретичну і практичну частину.

Теоретична частина стартового контролю проходить у вигляді співбесіди і має за мету виявити обізнаність студента у питанні історії виникнення музичного інструменту, етапах його розвитку та загальної інформації, яка відома про інструмент. Перевіряється розуміння студентом виразних можливостей музичного інструменту, його належність до певних форм музикування і використання у музичній практиці. Визначається рівень знань студента з питань музичної літератури для інструменту, знання бібліографії, методичних праць, кращих виконавців, репертуару.

Практична частина стартового контролю виявляє: правильність постановки рук і звуковидобування; орієнтування в клавіатурі; ступінь володіння технічними навичками гри; читання нот з листа; підбір по слуху.

Поточний контроль здійснюється на індивідуальних заняттях протягом всього курсу навчання і має за мету перевірку засвоєння студентами змістових кредитів навчальної дисципліни та виховання у студентів постійного прагнення до самовдосконалення.

Основні принципи поточного контролю: перевірка якості засвоєння студентом теоретичного матеріалу; перевірка виконання практичного завдання із гри на інструменті; прищеплення навичок самоконтролю за якістю виконання; розвиток навичок читки нот з листа; проведення відкритих занять кожного семестру.

Допуск до продовження навчання у наступному семестрі отримують студенти, які під час семестрового контролю отримали позитивні оцінки. Навчальні дисципліни, з яких студент отримав незадовільну оцінку у поточному семестрі, а також дисципліни наступного семестру, які є до них попередніми, включаються до індивідуального навчального плану студента на наступний навчальний рік.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Протягом навчального року поряд з виступами у загальноосвітній школі (педагогічна практика) студент повинен не менш одного разу виступити у академічному або відкритому концерті, або взяти участь у щорічному кафедральному конкурсі інструментальної музики, який проводиться у грудні місяці. У разі успішного виконання студентом творів з його навчального репертуару вони оцінюються й не включаються у програми екзамену або заліку.

Кращі студенти можуть готувати сольні виступи, що проводяться наприкінці навчального року. Програма повинна бути розрахована на 30-45 хвилин.

Успішність студентів оцінюється поточними оцінками, а також оцінками, що отримані на екзаменах.

11. Форми роботи та критерії оцінювання

Кожний кредит включає в себе практичні заняття, індивідуальне заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів у кінці 1 семестру повинна складати від 300 до 600 балів (за 6 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	600/100
25	25	25	25	40	40		
T7	T8	T9	T10	T11			
30	35	35	50	50			
T12	T13	T14	T15				
50	50	40	40				

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

Кількість балів у кінці 2 семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T16	T17	T18	T19	T20		40	500/100
20	20	20	20	20			
T21	T22	T23	T24	T25	T26		
40	40	50	50	50	50		
T27	T28						
40	40						

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

13. Методичне забезпечення

2. Навчально-методичний комплекс.

14. Рекомендована література

Базова

1. Білаш О. Тетянчин альбом. Фортепіанні п'єси для дітей. К.: Муз. Україна, 2002.
2. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім.В.Винниченко, 2016. 328 с.
3. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів : ЛДМА, 2001. 144 с.
4. Гуцал В. Інструментовка для українського оркестру народних інструментів. Київ, 1988. 79 с.
5. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста) : підруч. для вищ. та серед. муз. навч. закл. К. : Муз. України, 2004. 290 с.
6. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. Українська академічна школа. 2005. 419 с.
7. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. К.: Муз. Україна, 1994.
8. Лебедев В.К. Використання народних музичних інструментів у загальноосвітній школі. Навчальний методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 112с.
9. Носуля С.С. Методика навчання гри на гітарі. Северодонецьк: ЛОЦНТ, 2015. 25с.
10. Різоль М. 100 українських народних пісень для баяна. К.: Музична Україна, 1991.

11. Слятіна І.О., Шевченко Ю.А. Теорія і практика музично-виконавської діяльності (гітарне музикування). Навчально-методичний посібник. Херсон, 2014. 226 с.
12. Филипчук М.С. Обробки джазових творів для естрадних ансамблів й оркестрів: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2013. 160 с.: ноти
13. Шевченко Ю.О. Шість струн. Початковий курс гри на гітарі. Харків: НК, 2016. 24 с.

Допоміжна

1. Барило С., Качмар О., Шевченко М., Савчук О. Основний музичний інструмент. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: «Фоліант», 2015. 20с.
2. Буко В.А. Чуківські музики. Збірник творів для ансамблів сопілок та окарин. Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. 72 с.
3. Давидов М. А. Виконавське музикознавство : енцикл. довід. Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. 400 с.
4. Давидов М. А. Школа виконавської майстерності баяніста. К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 1998. 112 с.
5. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста. К. : Муз. Україна, 1983. 72 с.
6. Задерацька А. Прелюдії та фуґи // Мирослав Скорик: Зб. ст. Львів: Видавництво «СПОЛОМ», 1999. 136 с., з нотними прикладами.
7. Івахова К.П. Джазова фортепіанна музика Мирослава Скорика: художньо-дидактичний контекст: навч.-метод. посіб. Хмельницький: ХГПА, 2015. 50 с.
8. Іди, іди дощику. Пісні для дітей 1-4 класів у супроводі баяна: навчально-методичний посібник / упоряд. О.В. Бубнов, Н.В. Філіпчук. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2012. 216 с.
9. Гліницька Н.С. Фортепіанні п'єси подільських композиторів: Репертуарно-методичний посібник. Хмельницький: ХГПА, 2011. 54 с.
10. Клиш В.Л. Поліфонічні фортепіанні твори // Музика. 1980. №1. С.3-5.
11. Лебедев В.К. Словник-довідник з інструментознавства. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2010. 164 с.
12. Лук'янова Ж.Б. Пісні шкільного репертуару в полегшеній обробці для баяна (акордеона): репертуарний збірник. Хмельницький: ХГПА, 2014. 55 с.
13. Марцинковський С.Л., Марцинковська І.М., Корнішева Т.Л. Хрестоматія з читання партитур: навчальний посібник. Херсон: Видавництво ХДУ, 2012. 121 с.
14. Методика викладання гри на спеціальному інструменті: метод. рек. для студ. спец. 6.020204 «Музичне мистецтво (Народні інструменти)». Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 103 с.
15. Пересунько В.М. Вивчення оркестрових інструментів: методичні рекомендації для студ. і викл. вищ. навч. закл. культ. і мист., керівн. оркестрів. Вінниця: Нова Книга, 2012. 64с.
16. Самітов В. Техніка переміщення рук на клавіатурі баяна: наук.-метод. розробка. К. : ППК ПК, 1998. 32 с.
17. Філіпчук Н.В. Філіпчук С.В. «Акомпануємо на гітарі» (на допомогу студенту-практиканту). Репертуарний посібник. Хмельницький: ХГПА, 2017. 32 с.
18. Хрестоматія з музики для учнів загальноосвітньої школи. 1 клас / Сост. Бервецький З.Т. К.: Музична Україна, 1991. 128с.
19. Хто є хто на Миколаївщині. Видатні земляки. Вип. I / Упор. В.В. Болгов. К.: Українська Академія геральдики, товарного знаку та логотипу, 2005. 160с.

15. Інформаційні ресурси:

1. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім.В.Винниченко, 2016. 328 с. URL: <https://www.cuspu.edu.ua/images/art/doc/%D0%9E%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%81>

[%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81.pdf](#)

2. <http://www.rudolphsmusic.com/>
3. www.quatre-mains.net/
4. www.e-reading.org.ua/book.php?book=104929
5. mirknig.com/knigi/kultura/1181553568-tehnika-fortepeyanoy-igry.html

Орієнтований навчально-виконавський репертуар за жанрами.

Фортепіано

Поліфонічні твори

1. Бах Й.С. Маленькі прелюдії (за вибором)
2. Бах Й.С. Двоголосні інвенції (за вибором)
3. Бах Й.С. Триголосні інвенції (за вибором)
4. Птушкін В. Інвенції (за вибором)
5. Сасько Г. Три інвенції.

Твори великої форми

1. Беркович І. Три сонатини
2. Гайдн Й. Сонати (за вибором)
3. Кулау Ф. Сонатини. Сонати (за вибором)
4. Клементи М. Сонатини (за вибором)
5. Шамо Ю. Соната № 3 для фортепіано

П'єси

1. Барвінський В. П'єси.
2. Барток Б. Твори для фортепіано тт.1-3.
3. Беркович І. 24 Прелюдії для фортепіано
4. Білаш О. П'єси.
5. Богданов Ф. Музичні моменти.
6. Борісов В. П'єси.
7. Бородін О. Маленька сюїта.
8. Гедіке О. Альбом фортепіанних п'єс.
9. Гріг Е. Ліричні п'єси.
10. Ребіков В. Музична табакерка. Сумна пісенька.
11. Сасько Г. Сюїта «Граю джаз».
12. Степовий Я. Ліричні мініатюри (Вальс, Елегія, Менует).
13. Юріна Л. Альбом «Джаз фієста».

Етюди

1. Беренс Г. Новітня школа швидкості, тв. 61 (за вибором).
2. Крамер І. 60 вибраних етюдів (за вибором).
3. Лемуан О. Вибрані етюди
4. Черні К. Школа швидкості тв. 299.

Баян, акордеон

Поліфонія

1. Барток Б. Менует До-мажор
2. Бах І.С. «Арія», До-мажор
3. Бах І.С. «Жига», Ля-мажор
4. Глінка М. Поліфонічна п'єса Ре-мінор
5. Гедіке А. Сарабанда Мі-мінор

Велика форма

1. Вебер К.М. Сонатина До-мажор
2. Клементі М. Сонатини (за вибором)
3. Різоль М. «Полька» варіації на тему українського танцю
4. Яшкевич І. «Сонатина у старинному стилі», І ч.

П'єси

1. Гембера Г. «Менует»
2. Жилін О. «Вальс»
3. Кулау Ф. «Скерцо»
4. Моцарт В. «Менует»
5. Чеська народна пісня «Ганнуся» обр. С. Чапкія

Етюди

1. Баренбойм Л. Етюд
2. Гелер С. Етюд
3. Герц Г. Етюд
4. Городинський Б. Етюд
5. Лак Т. Етюд
6. Лешгорн А. Етюд
7. Черні К. Етюд

Гітара

1. Винницький О. Етюд №5.
2. Джуліані М. Етюд мі-мінор.
3. Сагрерас Д. Етюд ля-мінор.
4. Сор Ф. Етюд Ре-мажор.
5. Анідо М. Л Аргентинська народна мелодія.
6. Бах Й. Буре із сюїти для лютні № 1 мі мінор.
7. Паганіні Н. Соната До мажор.
8. Чеченя К. Лівий берег.
9. Шевченко А. Українська сюїта
10. Дошик : народна пісня
11. Гандзя : народна пісня
12. А в тому саду: народня пісня
13. Л. Герасимчук. Ніжність
14. Л. Герасимчук. Тиха пісенька
15. М. Константинов. Маленький соняшник
16. В. Вільгельмі. Хмарний день
17. Н. Онищенко. Світлий смуток
18. Н. Плакуца. Вальс
19. О. Черепович. Прогулянка по річці
20. В. Куликовська. Самба - біс
21. О. Затинченко. Прелюдія моря (пам'яті А. Ворохобіна)
22. В. Манілов «Гей, у лузі червона калина» (українська народна пісня, обробка)
23. А. Шипунов. Самба
24. О. Мітрошин. Запальна румба (присвячується В. Манілову)

25. А. Бойко. Крапельки дощу на вікні моїм (Н.І. Плакущій)
26. К.Чеченя «Не тепер, не тепер по гриби ходити» (українська народна пісня, обробка)
27. О.Гаманін. Фантазія на тему української народної пісні «Ой, п'є Байда»
28. О.Соловяненко, Меланхолійний вальс №2
29. В.Вовк «Зажурився бурлачина» (українська народна пісня, обробка)
30. Ю.Білецький. Мис надії
31. О.Хоменко. На згадку (С.Самоткіну)
32. П.Гордієнко. Останній вальс
33. В.Петренко. Спогад про Іспанію (Фламенко)
34. С.Самоткін. Латиноамериканська сюїта: 1) Боса Нова (присвячується В.Манілову)
35. Джаз-Самба «Перед сходом сонця»